

KAMŠT

SKRIVNOSTNA

Mestni muzej Idrija
vas v **sredo, 18. 5. 2022,**
med 11.00 in 17.00 uro
vabi na obisk Idrijske kamšti

Udeležite se dneva odprtih vrat
ob svetovnem dnevu muzejev in **spoznajte podobo**
Idrijske kamšti skozi čas in način njenega delovanja
s pomočjo 3D modela, ilustracij, animacij in obogatene resničnosti.

Program:

- brezplačni ogledi v družbi muzejskega vodnika
- predstavitev aplikacije **Skrivnostna kamšt** – 3D model in animacija delovanja
- muzejska delavnica za otroke ob 16.00 uri

Razstava pred Kamštjo bo na ogled
od 18. 5. 2022 do 20. 6. 2022.

Posvečamo jo 10. obletnici vpisa dediščine živega srebra Idrije (Slovenija) in Almadéna (Španija) na UNESCO Seznam svetovne dediščine.

Urbana razstava s predstavitvijo aplikacije *Skrivnostna kamšt*

Muzejski list št. 65

Izdal in založil: Mestni muzej Idrija, zanj dr. Miha Kosmač

Avtorji razstave: Ivana Leskovec, Tina Zadnik

Besedilo: Ivana Leskovec, Tina Zadnik, Nastja Dejak

Fotografije: fototeka Mestnega muzeja Idrija

Ilustracije: Arctur d.o.o.

Oblikovanje: Uvid.si d.o.o.

Tisk: Schwarz print d.o.o.

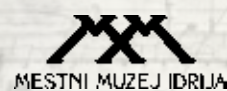
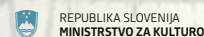
Naklada: 600

Idrija, maj 2022

Aplikacija *Skrivnostna kamšt* je bila izdelana v okviru projekta za digitalizacijo kulturne dediščine v vodilni turistični destinaciji Škofja Loka in Idrija, UNESCO (2021) s sodelovanjem Mestnega muzeja Idrija in Zavoda za turizem Idrija. Razvoj aplikacije, oblikovanje, 3D modeli, ilustracije in animacije so delo Arctur d.o.o. Naložbo sta sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Postavitev razstave sta podprla Ministrstvo za kulturo RS in Občina Idrija.

Kaj je kamšt in od kod njeno ime?

Naprava za črpanje vode iz rudnika, ki je tudi sama delovala na vodni pogon. Poimenovanje izhaja iz nemške besede Wasserkunst in pomeni 'vodna umetnija'.

Kako je delovala in zakaj je tako posebna?

Vrtenje pogonskega kolesa se je prenašalo na vodoravno pogonsko drogovje in preko posebnih vzvodov na navpično črpalno drogovje speljano po jašku v globino rudnika (283 m), kjer je bila v zbirnem bazenu montirana črpalka jamske vode. Izčrpana voda je na površju po posebnem kanalu odtekala v Idrijco. Posebnost ohranjene kamšti pri Jožefovem jašku je njeno ogromno leseno pogonsko vodno kolo s premerom 13,6 m.

Kdaj je bila zgrajena in koliko časa je delovala?

Kamšt je bila zgrajena l. 1790 in je delovala 158 let. Po prenehanju obratovanja l. 1948 je kmalu začela propadati. Za njeno vzdrževanje že od leta 1954 skrbi Mestni muzej Idrija. Po temeljiti obnovi v začetku 90. let 20. st. se kolo Idrijske kamšti (lahko) spet vrti.

Čemu služi danes?

Idrijska kamšt je danes kulturni spomenik, je materialni dokaz ustvarjalnosti, naprednega gospodarjenja in tehnične dovršenosti idrijskega rudnika v svojem času, ki je bil drugi največji rudnik živega srebra na svetu, takoj za Almadénom v Španiji. Dediščina živega srebra teh dveh spomeniških območij je od leta 2012 skupaj vpisana na UNESCO Seznam svetovne dediščine.

Zakaj aplikacija *Skrivnostna kamšt* in kako deluje?

S pomočjo aplikacije *Skrivnostna kamšt* lahko nazorno spoznamo način delovanja Idrijske kamšti. Do 3D modela zunanosti in notranosti Idrijske kamšti in spremljajoče aplikacije dostopamo preko QR kode, ki jo najdemo na info količku v neposredni bližini stavbe. Brezplačno aplikacijo pa lahko naložimo na pametne telefone iz Google trgovine (aplikacija deluje na operacijskem sistemu

Androidu, ne deluje pa (še) na iOS) in si jo ogledamo tudi doma. V tem primeru žal ne bomo videli 3D modela zunanosti in notranosti Idrijske kamšti.

